

MEGNYITÓ ISTENTISZTELET 2014. július 3.

Róma 6,23

Kedves Testvérek!

Éveken át olvashattuk a polgári sajtó komolyan tépelődő írásait, hogy *Magyarország következmények nélküli ország*. Fájt is a szívünk ilyen megállapítások olvasása, hallása. Amikor úgy lehetett hazudni, hogy annak sem erkölcsi, sem jogi következménye nem volt. Amikor emberek szemét lehetett kilövetni - köztük az én sarkad-újteleki lelkész-utódomét is - hogy annak semmiféle következménye nincs. Amikor úgy lehet kifosztani egy budapesti étteremben a külföldit, hogy az észre sem vette, vagy ha igen és botrányt csapott, akkor minden baj nélkül el lehetett hallgattatni - erőszakkal. A *minden baj nélkül* ebben az esetben az elkövető(k)re vonatkozik. Elég baj az annak, akit kifosztottak, s utána még jó alaposan el is tángáltak. Mehet haza lógó orral és azzal a meggyőződéssel, hogy „na, ide sem jövök többet!”

Keresztyén emberként is, a magyar református diaszpóra tagjaként is tudomásul kell vennünk, hogy minden kimondott szónak következménye van! A jónak is, meg a gonosznak is. Álljon itt mindkettőre egy-egy példa:

A jó szó következményét Jézus sok gyógyítási történetében láthatjuk, hallhatjuk, de én egy másikat választottam, a Lévi elhívását. A jézusi jó szó ez volt: *Kövess engem*. A következménye pedig: Lévi követi Mesterét, hűséges tanítvány lesz, s végül ő lesz majd az, aki Máté evangélistaként a zsidó keresztyének számára összeállítja evangéliumát.

Egy példa a rossz szó következményére, Gyökössy Bandi bácsi írta le az esetet valamelyik könyvében. Hogy melyikben, már nem tudom; a történet sem maradt meg bennem szó szerint, annál inkább annak magja. Fiatal ember, alig túl a harmincon, egyetemi végzettség, biztos állás, jó egzisztencia, feleség-egy gyermek – minden látható ok nélkül öngyilkos lesz. Megindul az államigazgatási eljárás a halál okának kiderítésére. A halott ember zsebében egy kis cédulát találnak, rajta ez a mondat: *Mit keres itt egy töpörtyű?* Az eljárás végén kiderült, hogy még általános iskolás korában dörrent rá így a testnevelő tanára: *Eredj a sor végére, te töpörtyű!*

Ha a kimondott szónak ilyen következménye van, hogy élet és halál felől tud dönteni, mennyivel inkább a cselekedetnek. A világon következménye van minden cselekedetnek. Mi ugyan nagyon szeretnénk, ha nem lenne. Valamit teszünk és utána kétségbeesett bizakodással kérdezzük: *Úgy-e, nem lesz belőle baj?* *Úgy-e, nem lesz következménye?* De lesz. Legfeljebb nem az, amit emberi logikával várnánk.

Ez az ok-okozati rend érvényesül az Isten országában is. A Római levél egész hatodik fejezete erről szól, hogy cselekedeteink logikus következménye a törvény alapján a büntetés, a kárhozat és a pokol lenne.

Csakhogy. Ez itt most az evangéliumi „DE” helye. Mert emögött a DE szócska mögött rejtezik az evangélium. DE Isten szeretete nagyobb a törvény és az ember logikájánál. Így van az, hogy a megsokasodott bűnnek lehet más következménye is, mint a büntetés, kárhozat és pokol. **Az Isten kegyelme!!!** Erről ír Pál is; ahol t.i. megnövekedett a bűn, ott még jobban kiárad a kegyelem! És ezt a kegyelmet nem kell és nem is lehet kiérdemelni, ezt csak ingyen lehet kapni, s a bűnös ember alázatával lehet (el kell!!!) fogadni. Mert az Isten kegyelme előfeltétel nélküli. Isten kegyelmének egyedüli oka és eredője Isten végtelen és határtalan szeretete. Szeretet, végtelen-határtalan szeretet. Vajjon mit jut az embernek először eszébe a meg nem érdemelt szeretetről? Az ingyen kegyelemről?

Aki azt gondolja, hogy a hála, a köszönet, az óriásit téved. Az még nem nézett szembe a bűn természetével és még inkább nem nézett szembe a bűn mélységeivel. Az ember talán meghökken a kegyelem láttán, de a következő gondolata ez: Vétkezhetünk nyugodtan tovább, még gátlástalanabban is, ha megy, mint ha semmi sem történt volna. Minden emberben rejtőzik egy mini-Raszputyin. Minél nagyobb a bűn, annál nagyobb a kegyelem. Ez a gondolat nem nála jelenik meg először, már Pál apostol korában is ezt terjesztették a gnosztikusok. Éljen úgy a kegyelemben, mintha a kegyelemnek nem lenne semmi következménye. A keresztyénség közel kétezer éves történetének állandó kísértése ez, s ma is jelen van sok ember hitről alkotott felfogásában, még inkább cselekedeteiben. A vallásos ember örül, mikor Isten kegyelméről hall, ezt igényli és köszöni szépen, csak éppen az életén nem akar változtatni. Nem gondolja újra át a dolgait, nem változtat a gondolkodásmódján, emberi kapcsolatain, amikor letelt a nyolc óra munkaideje, nem megy emberek közé, inkább otthon ül a gépe előtt, legfeljebb legszűkebb családjának tagjaival chat-tel, ugyanúgy intézi a dolgait, mint a világ fiai. Munkahelyén nem lesz szorgalmasabb a hitetlennél – Kálvinnak köszönhetjük, hogy a munkát az istentisztelet rangjára fölemelte! Gyermekeit nem viszi istentiszteletre, maga sem megy el, mert ő autonóm lény, házastársi vitánál rögtön a válásra gondol, esetleg meg is teszi, gyermeke neveléséből – ha van neki gyermeke – hiányzik a következetesség, mindig megtalálja a maga és gyermeke számára a kényelmes kikapukat, leginkább a saját maga számára, döntéseinek meghozatalában nem az Íge vezérli, gondjai enyhülését a nagyobb fizetéstől, esetleg a lottónyereménytől reméli. Élete nem Isten kegyelméről szóló bizonyágtétel. Úgy él, mintha minden következmények nélkül maradna az életében. Pedig Isten azt mondja, éppen a most hallott textusban, hogy a **kegyelem nem maradhat következmények nélkül**. Szó sem lehet arról, hogy aki a kegyelmet elfogadja vagy már elfogadta, hitre jutott, továbbra is úgy éljen, mint eddig. A kegyelem ugyanis előfeltétel nélküli, de nem következmény(ek) nélküli. Ahol az életén nem látszik meg a következménye, ott az ember nincs a kegyelem állapotában.

A kegyelem következménye, hogy az ember meghal a bűnnek és a további életét Istennek éli. De ez távolról sem jelenti azt, hogy ki kell vonulnia a világból. De azt igenis jelenti, hogy az ember immár nem a gonoszság fegyvere többé. A gonosz a Krisztus kegyelmén kívül leginkább ember által van jelen a világban. A gonosz egy ember által jött be, elterjedt általa és halált okozott. A történelem Bibliánkban feljegyzett első halálesete egy gyilkosság volt. Káin agyonütötte a testvérét. Azóta is a gonosz legfőbb fegyvere az ember, akár csábításról, akár gonosz tettek végrehajtásáról, akár a gonosz hatalmának támogatásáról van szó. Minderre megvan bennünk a készség és a hajlam, első szüleinknek, Ádámnak és Évának paradicsomi engedetlensége folytán, mely által a természetünk úgy megromlott, hogy *mindnyájan bűnben fogantatunk és születünk, s természet szerint hajlandók vagyunk Isten és felebarátunk gyűlöletére.* (Heidelbergi Káté 5. és 7. kérdés-felelete).

Csak hogy Istent a tervének véghezvitelében nem lehetett feltartani, s kiárasztotta kegyelmét erre a világra. Ha ezt, a Fiúban megjelent, üdvözítő kegyelmet elfogadjuk, következésképp meg kell hogy változzék bennünk és körülöttünk minden. Nem arról van szó, hogy az életem egy-két ráncát ki kell vasalni, egy kicsit kisimítani, hanem az egészet újra kell gombolni. Mégpedig nem is egyszer. Újra és újra át kell rendezni az életemet, ahogy Isten akaratát egyre jobban megismerem. Ha kell, akkor naponta. Fáradságos és nehéz folyamat ez, de mindenképpen megéri. Az Ígére figyelve elhagyom a régi beidegződéseket, rossz szokásokat, tévedéseket, bűnöket. A gonosz szolgálatát. Ahogy ez fokról fokra történik, azt nevezzük **megszentelődésnek**. Az pedig nem egyéb, mint a láthatatlan HITnek a láthatóvá, érzékelhetővé, tapasztalhatóvá válása. Ez az elfogadott és megtapasztalt kegyelem szükségszerű következménye. Ezen iparkodik mindenki, aki számára a HIT nem csak egy szép vakolat. Aki ebben az iparkodásban megrestül, s hagyja betokozódni a bűnt – mert, életének bizonyos dolgait nem akarja vagy nem képes az Íge mérlegére tenni - félő, hogy nem veszi komolyan a kegyelmet és kiesik belőle. Mert olyan nincs, hogy szájjal hiszek, de továbbra is a gonosz szekértolója, meghosszabbított keze az életem. Akkor a hit csak önámítás és mások becsapása. Farizeuslét.

Pál egy képet használ ahhoz, hogy ezt jobban megértsük. Azt mondja: Ha a kegyelem uralma alatt élünk, szabadok vagyunk a bűntől, viszont szolgálati engedelmességgel tartozunk Jézus Krisztusnak. Egyébként pedig ez a valódi szabadság. De azt meg kell érteni, hogy a kegyelmet elfogadni nem egyenlő azzal, hogy majd én – csúnya szó, de helyénvaló! – dirigálhatok a Krisztusnak. Az ember, még a legszuperebb hívő ember is, hajlamos azt gondolni, hogy majd én mondhatom meg Neki, hogy mi a jó (nekem, mindig nekem!!!), kit térítsen meg, kit hívjon a gyülekezetbe, kinek a fejére olvassa rá a bűneit, kit szólítson meg evangéliuma üzenetével. Éppen ellenkezőleg! A kegyelmet elfogadni azzal egyenlő, hogy én lettem az Isten szolgája a Krisztusban nyert szabadság alapján! Ez a normális emberi gondolkodás számára így

ellentmondásos, de aki a Krisztusban van, az tudja, hogy ez a szabadság igenis valóságos szabadság! Nincs benne semmiféle megkötöttség! Ő a fej, mi néki tagja. Ő dönt, mi engedelmeskedünk. Ő a gazda, mi a cselédek az igazság szolgálatában és az Ige hirdetésében.

Innentől kezdve nem kell a gonosz kinyújtott kezének lennem. Az Őbenne nyert szabadságban lehetek, az Ő áldást osztó, jót cselekvő, szolgáló keze is. Nem kell többé a gonosz hazudozó, káromkodó, hazug propagandistájának lennem. Lehetek a Krisztus bizonyágtévő, vigasztaló szájává is. Hatalmas dolog ez. Az t.i., hogy Jézus Krisztus hasznos része lehetek, s ez a szolgálat, ez a „Jézus-részség” szentel meg.

Azt mondtam az elején, minden szavunknak, minden döntésünknek következménye van. Azzal, hogy az Íge is alátámasztja ezt a dolgot, Isten a felelősséget ránk helyezi. Maradhat az ember a bűn szolgája, eltaszíthatja a felé kinyújtott kegyelmes kezét, megtagadhatja az engedelmességet annak ellenére is, hogy hallott Isten kegyelméről, netalán szájával el is fogadta. Ha mindezek ellenére óember marad, akkor a bűn megtermi benne a halál gyümölcsét.

Mi viszont ma azért jöttünk össze, s tanácskozunk két és fél napon keresztül, hogy az életről beszéljünk, hogy az élet gyümölcseit teremjük meg: Szent életet, tisztaságot, hűséget, állhatatosságot. Nemde ugyebár? Ámen.

Ima:

Meghajtjuk fejünket előtted, szent és igaz Isten, s keserves szívvél teszünk vallást bűneinkről. Önzésünkről, tisztátalanságunkról. Arról, hogy hallgattunk - amikor szólnunk kellett volna, s nekieresztettük langyos szövegünket - amikor hallgatnunk kellett volna, Arról, hogy amikor hűséget kértél tőlünk, mi emberi gondolataink gyámolítgatásával voltunk elfoglalva. Arról, hogy amikor tiszta és világos beszédre lett volna szükség, akkor mi sumákkoltunk, félrebeszéltünk. Arról, hogy ingyen való kegyelemed bennünk gyanakvást, értetlenséget vált ki, nem örömet és hálát.

Mindezekért jogos büntetésed sújthat(na) bennünket.

Te azonban nem csak igazságos vagy, hanem irgalmas is. Mindig nyitsz új ajtót, mindig adsz új utat, új lehetőséget, mindig megerősítesz abban a hitünkben, hogy a Golgota keresztyén lecsorgó vér elmossa minden bűnünket.

Add szent Istenünk, hogy ebben a hitünkben állhatatosak és tántoríthatatlanok legyünk.

Ámen.

Felsőőr, Gúthy László